

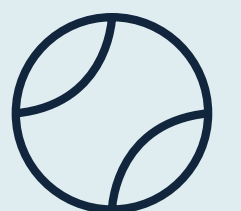
AniCura

V A L P E -
G U I D E

for god omsorg

*Sjekk
helsen
hjemme*

ALT DU
TRENGER Å VITE
OM DITT NYE
FAMILIEMEDLEM

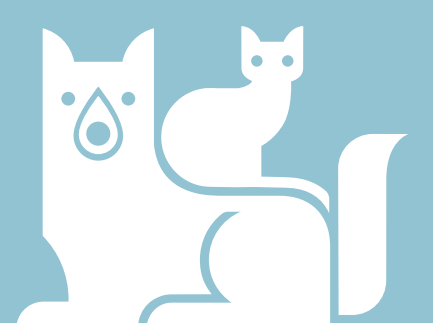
*Valpens
første leveår*

TRYGG VALP

Slik sikrer du hjemmet

*Veterinærguide for sunne
valper*

AniCura

Endelig er valpen her.

Du har fått en ny venn som alltid er glad for å se deg når du kommer hjem, og som følger etter deg hvor enn du går. En leken liten søtnos, og en varm pelsball som gjerne vil sitte på fanget. Den første tiden er full av kos og hyggelige stunder. Og kanskje noen illeluktende uhell på teppet, bitemerker på skoene og et hode fullt av spørsmål – gjør jeg ting riktig?

*Valper er uimotståelige.
Og et stort ansvar.
Veterinærene våre hjelper
deg fra start.*

I denne guiden

Vi i AniCura hjelper deg gjerne i din nye rolle som hundeeier. I valpeguiden har vi samlet fakta og råd om hvordan du kan få et trygt og givende liv med ditt lodne, nye familiemedlem.

FØR VALPEN KOMMER

Startpakke

Valpesikring av hjemmet

VELKOMMEN HJEM

En god start

Sov godt

Introdusere valpen for barn

Introdusere valpen for hunden du har fra før

Forstå hunden din

Bli stueren

Gå pent i bånd

Valp eller alligator?

PASS PÅ HUNDEN

Spisetid!

Mental og fysisk trening

Tannhelse

Klipping av klør

Stell av pels

Unngå parasitter

HELSESJEKK HJEMME

Bli kjent med normalverdiene

FØRSTEHJELP KAN REDDE LIV!

Hjelp vennen din

DET FØRSTE VETERINÆR-BESØKET

Før timen

Hvorfor vaksinere?

LA OSS KOMME I GANG!

FØR
VALPEN
KOMMER

**Ting å tenke på
før du henter valpen.**

Startpakke

Enkelte ting er viktig å ha på plass hjemme for å gi valpen en god start.

Skåler til mat og vann

Gjerne skåler i rustfritt stål da de er enkle å rengjøre, og ikke ruster eller går i stykker.

Seng

Sørg for at valpen har en pute, et teppe eller en seng tilpasset den størrelsen valpen vil ha som voksen. Sørg for at alt holdes rent og tørt.

Sikkerhetsutstyr til bilen

For å reise trygt med bil, trenger du en sele og et sikkerhetsbelte eller et bilbur. Sørg for at utstyret er komfortabelt, trygt og passer til hundens størrelse. Et solid bur er det sikreste alternativet, men seler spesialdesignet for hunder er et godt alternativ. Sørg for at du velger utstyr som er kollisjonstestet og følger loven.

Mat

For å unngå problemer med fordøyelsen, kan det være lurt å ha samme type mat som valpen er vant med fra oppdretter de første dagene. Bytt til eventuelt nytt fôr gradvis. Maten må tilpasses valpens alder og størrelse.

Halsbånd/sele og bånd

Venn valpen din til å bruke halsbånd eller sele, og å gå i bånd fra tidlig alder. Sørg for at halsbåndet eller selen passer godt til akkurat din valp.

Leker

Venn valpen din til å bruke halsbånd eller sele, og å gå i bånd fra tidlig alder. Sørg for at halsbåndet eller selen passer godt til akkurat din valp.

Klosaks

For å holde hundens klør i riktig lengde.

Tannbørste

Regelmessig tannpuss er viktig for hundens tannhelse. En velsmakende tannkrem laget for hunder kan øke motivasjonen.

HUSK!

IKKE GLEM HUNDEPOSER. INGEN HAR LYST TIL Å TRÅKKE I HUNDEAVFØRING, SÅ PASS PÅ AT DU ALLTID PLUKKER OPP ETTER HUNDEN DIN.

Trygge hjem!

Å skaffe seg valp, og sørge for at den er trygg, kan føles som en fulltidsjobb. En liten valp vil gjerne tygge på alt. Og senere, som tenåring, vil den prøve å ødelegge mye den møter på sin vei. Å valpesikre hjemmet er ikke så ulikt fra å barnesikre det.

Gå igjennom huset for å sjekke om du har ting som kan være farlig for valpen din. Rydd bort kostbare barneleker og små gjenstander som kan forårsake kvelning eller som kan svelges. Oppbevar tente stearinlys og den dyre krystallvasen på steder valpen ikke kommer til. Sett opp gjerder rundt peisen, store giftige planter, trapper og andre mulige farer for valpen. Hvis du har rom du ikke vil at valpen skal gå inn i uten tilsyn, kan du plassere sperringer i døråpningene for å hindre tilgang.

VALPEN VIL SMAKE PÅ ALT DEN KOMMER OVER PÅ SIN VEI, OG MYE KAN VÆRE FARLIG FOR DEN LILLE VALPEKROPPEN.

Giftig for hunder:

- Medisiner
- Skjønnhets-, rengjørings- og bilprodukter
- Sprøytemidler
- Macadamianøtter
- Tyggegummi eller tannkrem som inneholder xylitol
- Sigarettneiper og snusposer
- Noen planter; liljer, tulipaner, rhododendron, oleandere, syklamener, osv. Dobbeltsekk gjerne med en veterinær om plantene du har hjemme kan være giftige.

Deilig for mennesker, giftig for hunder:

- Sjokolade og kakao
- Avokado
- Løk av alle slag
- Druer og rosiner
- Aprikos, fersken, kirsebær, plomme (ikke fruktkjøttet, men kjernen, stilken og bladene)
- Blåmuggost
- Gjærdeig
- Nøtter
- Rå potet

Noe kan forårsake blokkeringer i tarmsystemet:

- Plastposer eller annen forpakning som lukter godt for hunden
- Undertøy og sokker
- Bein fra kylling og svin

Og noe fordi det er ekkelt:

- Brukte bleier og bind

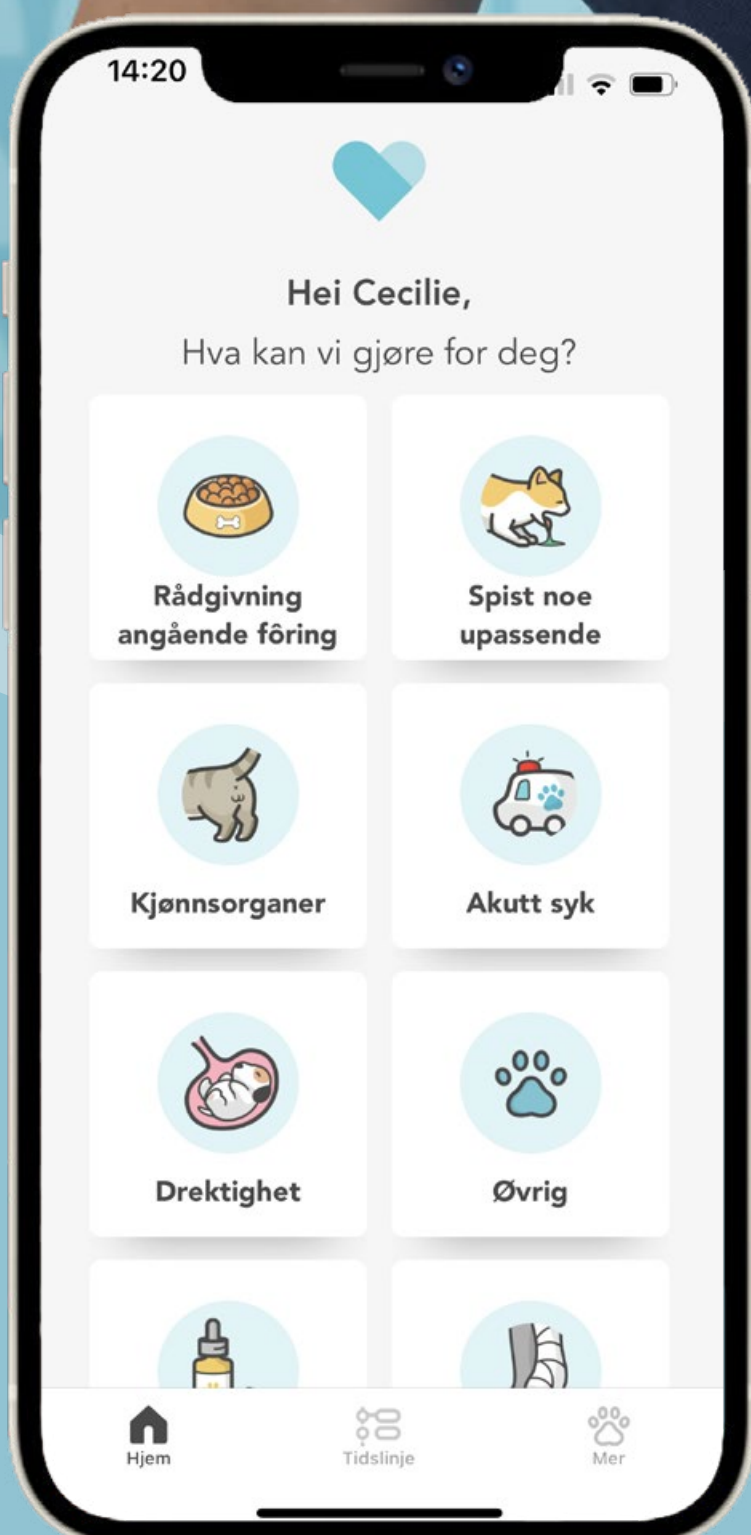
Sørg alltid for at du oppbevarer produktene som er nevnt over på trygge steder der hunden din ikke kan nå dem. Hvis du mistenker at hunden din har blitt forgiftet, må du kontakte en veterinær så raskt som mulig. Giftinformasjonen tar ikke imot spørsmål om forgiftninger på dyr.

TIPS!
FEST ELEKTRISKE LEDNINGER TIL GULVET MED GAFFATAPE

Sørg for at
valpen din er
trygg

Sofia Müller
VETERINÄR

**Våre veterinærer
er tilgjengelige i AniCura-
appen hver dag, hele året,
mellom kl. 7-22.**

LAST NED

V A L P E N S

Første år

NYFØDT

Ved fødsel er valper blinde og døve. Frem til de er 3-4 uker gamle er de helt avhengige av moren sin.

2-7 UKER

Øynene og ørene åpner seg, og melketennene begynner å komme. Litt etter litt begynner valpene å spise fast føde.

8-10 UKER

Valpene er klare til å flytte til sine nye hjem! I denne alderen er de lekne og energiske, men trenger også mye søvn.

Vær konsekvent og tålmodig når det gjelder trening på å bli stueren. Hvis du får en valp som ikke er vaksinert eller ID-merket, så er det på tide å gjøre det. Snakk med veterinæren din om parasittforebygging.

2-5 MÅNEDER

Når valpen er rundt 12 uker gammel er det på tide med den andre vaksinen. Melketennene begynner å falle ut, og de permanente tennene begynner å komme fram. Kjøp noen tyggleker for å skåne skoene og møblene dine! Du kan sakte redusere antall måltider fra 3-4 ganger daglig til 2-3 ganger daglig. Ved 16 uker skal valpen vaksineres igjen.

6-12 MÅNEDER

Valpen din går inn i ungdomsårene. Akkurat som for mennesker kan dette være en følelsesmessig og utfordrende tid. Det kan dukke opp adferdsendringer, og enkelte ting dere har trent mye på kan tilsynelatende bli glemt.

Valpen din trenger at du er konsekvent, rolig og tålmodig.

De fleste hunder vil bli kjønnsmodne i denne alderen, og valpen må få en ny vaksine nå.

12-18 MÅNEDER

Den lodne, lille vennen din er ikke lenger en valp! Etersom den nå er klassifisert som voksen, kan dere gå over til voksenfôr. Sørg for at alt utstyr som halsbånd, sele, bånd og seng passer.

DE VOKSER
SÅ FORT!

Ikke glem å ta bilder av pelsklingen.

**V E L K O M M E N
H J E M**

**Endelig har dagen kommet for at
ditt nye familiemedlem skal flytte inn.**

En god start

Den første tiden i et nytt hjem kan være skremmende for en valp. Opplevelsen av å forlate tryggheten til mor og søsken kan være traumatisk. Derfor er det lurt å gjøre overgangen så rolig og fin som mulig.

Start med et begrenset område

For å unngå at valpen blir overveldet, kan det være lurt å begrense området den kan utforske de første dagene. Ved å gjøre dette kan valpen bli kjent med alle de nye luktene, stedene og lydene sakte, men sikkert. Etter en stund kan du utvide området gradvis til større deler av boligen din.

Trygghetsteppe

Hvis mulig, kan du få med et teppe eller lignende fra oppdretter, for at det skal være en kjent lukt i den nye sengen. Det kan hjelpe valpen til å føle seg trygg og avslappet.

HUSK!

AKKURAT SOM OSS
MENNESKER, ER NOEN
HUNDER SOSIALE MENS
ANDRE IKKE ER DET.

Gå foran med et godt eksempel

Det beste du kan gjøre de første dagene er å forholde deg så rolig og stille som mulig rundt valpen. Ikke tving den til noe, la valpen ta ting i sitt tempo og sørg for å gi mye kjærlighet.

SØVN OG HVILE

Den første natten hjemme med deg kan være litt utfordrende. Valpen kan pipe og føle seg usikker. Prøv å legge til rette på best mulig måte, vær rolig og trygg, og du vil få en sovende valp på et blunk!

Pass på at valpen har en myk seng i et rolig område ikke så langt unna deg. Sengen vil være et av nøkkelementene for å hjelpe valpen til å føle seg komfortabel og trygg.

Balanse mellom hvile og aktivitet

Det er mye en valp skal oppleve og utforske. Derfor trenger den også mye søvn og hvile jevnt gjennom dagen, og noen ganger er det helt nødvendig at du hjelper den lille med å falle til ro. Å øve på å være rolig er en kunst som det er verdt å investere i. Pass på å finne en fin balanse mellom hvile og aktivitet sånn at du verken har en under- eller overstimulert valp.

Her er noen tips til hvordan dere kan trene på å være rolig:

1. Avslappende aktiviteter (tygge, snuse, slikke)
2. Belønne valpen når den selv velger å være rolig (går til sengen, legger seg ned)
3. Begrense tilgang (ta bort leker, bruk grind)

For en rolig natt

Pass på at valpen får en tur ut kort tid før du legger deg, slik at den kan holde seg så lenge som mulig. Den første tiden vil valpen sannsynligvis ikke klare å holde seg gjennom hele natten, så vær forberedt på en luftetur.

Når valpen din piper eller er urolig, legg den rolig tilbake i sengen, stryk noen ganger over pelsen og gå tilbake til din egen seng. Hvis valpen ikke legger seg, må den kanskje ut for å tisse eller bæsje.

TIPS!

IKKE LA VALPEN SOVE I SENGEN DIN HVIS DU IKKE VIL HA DEN DER SOM VOKSEN. DET BLIR FORT EN VANE SOM ER VOND Å VENDE.

Introdusere valpen din for barn

Hunder og barn kan bli bestevenner. Bare husk at det er du som voksen som lager reglene for et trygt og lykkelig forhold mellom hunden og barnet.

La barna være i samme rom som valpen kun i korte øyeblikk i begynnelsen, og vent på at valpen selv oppsøker barna. Hvis barna gir valpen godbiter, vil den kunne få en positiv assosiasjon til dem.

Når det er tid for fysisk kontakt, så be barna om å være forsiktige og å ta hensyn til valpens kroppsspråk. Lær barna at hunden trenger støtte under for- og bakbena hvis den skal løftes. All interaksjon mellom barn og hund skal overvåkes av en voksen til enhver tid.

Opprett noen «trygge soner», der barna ikke får lov til å røre eller oppsøke valpen. Dette bør inkludere stedet der valpen spiser og hvileplassene. Lær barna hvordan de skal tolke signalene for når valpen ønsker å være i fred.

FORHÅPENTLIGVIS
VIL DU ETTER KORT
TID HA NOEN NYE
BESTEVENNER I
HUSET!

Introdusere valpen din for hunden du har fra før

Å ha flere hunder er en glede for både mennesker og hundene, men den første perioden kan være krevende. Prøv å gjøre overgangen så knirkefri som mulig for begge hundene.

Først bør du vite litt om hvordan hunden du har fra før vanligvis reagerer på valper. Men selv en hund som generelt elsker valper, kan trenge en rolig introduksjon til et nytt familiemedlem. Videre må du vurdere om hundene er kompatible i størrelse og temperament. En grand danois-valp kan være en ganske farlig lekekamerat hvis du har en chihuahua fra før. Og hvis valpen er liten og den voksne hunden av en større rase, kan selv en velment, leken pote på kroppen forårsake skade.

Møtes på avstand

Det er ofte best å introdusere hundene utendørs, hvor det er lettere å holde avstand. Sørg for at dere er to personer, en som håndterer valpen og en som håndterer den voksne hunden, masse godbiter til begge hundene, og at begge hundene er i bånd ved de første møtene.

Begynn på avstand, og la hundene se hverandre. Hvis en av dem ønsker å hilse og den andre er litt nølende, så vent til begge hundene er klare. Strø litt mat på to ulike steder, ett sted for hver hund, der de fortsatt kan se hverandre, men ikke er for nære.

Gå nærmere

Så snart begge hundene virker komfortable, kan du gradvis minimere avstanden. Gi godbiter direkte til hundene og ikke på bakken, slik at det ikke oppstår en konflikt om godbitene. Begynn å gå ved siden av hverandre, selv om dere er på hver deres side av veien. Ofte vil hundene kunne gå side om side uten problemer, og til slutt gå så nærme at de kan snuse på de samme tingene. For noen hunder vil hele denne prosedyren bare ta noen få minutter, for andre kan det ta lengre tid. La hundene bestemme tempoet.

Tolk signalene

Valper er lekne, og vil kanskje hoppe opp på den voksne hunden. Sørg for at den voksne hunden er komfortabel med dette. Hvis den viser tegn på stress (ser bort, går bort, slikker seg om munnen eller stivner), sørg for å ta valpen bort.

Innendørs kan hunden du har fra før føle at han trenger å vokte lekene sine, matskålen og til og med sofaen eller hundesengen. Sett opp sperringer når du mater hundene og fjern favorittlekene til den voksne hunden. Ikke skap en situasjon der den voksne hunden hele tiden må sette valpen på plass, men la dem kommunisere uten å gripe inn, så lenge det er trygt. Hvis de konstant krangler, så sørg for at de har mye tid fra hverandre.

Ikke glem den voksne hunden

En av hovedfaktorene for en vellykket introduksjon av en ny hund er at du sørger for at den du har fra før fortsatt får mye oppmerksomhet og kjærlighet. Det kan være ekstra leketid, kos og en-til-en treningsøkter.

Lykke til, og ikke nøl med å spørre en veterinær om råd hvis du sliter!

Forstå hunden din

Jo mer tid du bruker med valpen i begynnelsen, jo lettere blir det å forstå henne og å skape et sterkt bånd.

Kroppsspråk

Det er to typer hovedsignaler: Signaler som vil redusere avstanden til mottakeren, og signaler som vil øke avstanden til mottakeren.

For det første: Hvem henvender hunden seg til? Retter den signalet mot en fremmed eller en venn? En hund eller en person? Hvordan oppfører hunden seg generelt overfor fremmede eller andre hunder? Dette vil gi deg noen ledetråder til å forstå hunden bedre.

Se på hele hunden. Er den løs og ledig i kroppen eller stiv? En logrende hale kan se annerledes ut når hunden er glad og leken enn om den ser noe rart og skummelt nærme seg. Husk også på at halen til en corgi, en labrador eller en border collie ser veldig ulike ut, både når de er glade og når de ikke er det.

Betydningen av et knurr

Blottede tenner og en rynkete snute er ofte et tydelig tegn på at hunden ikke er fornøyd. Stramme lepper, et stirrende blick og noen ganger et medfølgende knurr betyr "jeg vil at du skal holde avstand".

Knurring skal aldri straffes. Hunden ber deg høflig, på sin egen måte, om at du skal holde deg unna. Hvis du straffer hunden når den knurrer, anerkjenner du ikke advarselen. Da er neste steg å bite. Tenk heller på andre måter for å gjøre hunden komfortabel nok til å ville ha deg i nærheten.

Hunder kan også knurre når de leker, og igjen må du se på hele bildet. Myke øyne, logrende hale, løst kroppsspråk og knurring mens dere leker er ikke avstandsøkende signaler.

Lyden av et bjeff

Bjeffing kan også bety forskjellige ting avhengig av situasjon. Et muntert «Hei, endelig er du hjemme!» eller «Fare! En skummel fremmed person nærmer seg», eller et «Hei, gi meg ballen!» eller «Hold deg unna» rettet mot en hund på tur høres vanligvis litt forskjellig ut, og det ser forskjellig ut også. Når hunden din bjeffer, så se på leppene, øynene og halen. Er leppene stramme eller løse, er ørene myke eller klemt tilbake? Står hunden stille eller beveger den seg – bort fra eller mot den faktoren som har trigget bjeffingen?

Ansiktsuttrykk

En hund som viser det hvite i øynene, kombinert med at den slikker seg om leppene, ørene er festet bakover og den ser bort, er et sikkert tegn på at hunden er ukomfortabel. Noen hunder kommer med en pote for å vise at den er vennlig. På hundespråk er dette den første advarselen, og hvis du ikke stopper, vil hunden bruke noen flere advarsler: Flekke tenner, knurre og glefse – før den biter. Noen hunder vil imidlertid gå rett på, og bruke tennene sine. De første tegnene bør tas på alvor.

Trene på å bli stueren

La det være klart: Valper tisser og bæsjer mye. Det vil skje uhell, og du må ha tørkepapir, mopp og hånddesinfeksjon klar.

Den gode nyheten er at de fleste hunder vil bli stuerene etter noen få måneder. Og ved å følge noen få, grunnleggende trinn, vil nok treningen gå bra ...

- ▀ Ta valpen ut ofte. I begynnelsen må dere nok ut hver time når den er våken. For noen er det nødvendig med hyppigere turer ut. Pass på at valpen tisser før du tar den inn igjen.

TIPS!
NOEN VALPER HAR LETTERE FOR Å GÅ PÅ DO HVIS DU TAR DE TIL DEN SAMME GRESSFLEKKEN HVER GANG. NÅR DET ER SAGT, ER DET PRAKTISK Å LÆRE VALPEN TIL Å GJØRE FRA SEG PÅ ALLE TYPER UNDERLAG.

- ▀ Ta med valpen ut når den våkner, etter lek og etter å ha spist eller drukket. I tillegg til en gang i timen. Dette betyr at du må være ferdig påkledd, klar til å gå, til enhver tid. Det kan være at du ikke har mer enn et 10-sekunders vindu, så sørg for å bruke det.
- ▀ Se etter små signaler. Hvis valpen begynner å snuse på gulvet eller sirkle på en spesiell måte: Løft den opp og gå ut. Du må alltid ha valpen i syne for å lese signalene. Mest sannsynlig trenger du bare et eller to uhell for å bli proff på å lese valpen din.
- ▀ Mange valper må også ut om natten. Hold valpen i nærheten av deg for å sørge for at du våkner når det er behov for det. Og vær tålmodig, valpen vil vokse fra behovet for nattlige doturer når den blir eldre.

Shit happens (bokstavelig talt). Ikke gjør en stor sak ut av eventuelle uhell. Ros valpen når den gjør fra seg ute, og ignorerer eventuelle uhell inne.

Gå pent i bånd

Å rusle rundt med hunden din på en solfylt dag er sannsynligvis noe du har sett for deg og gledet deg til. Du kommer dit, men det kan ta litt tid.

Bli vant til utstyret

Velg et halsbånd eller en sele som er godt tilpasset valpens størrelse. I begynnelsen kan det være lurt å bruke sele, siden valpen plutselig kan rykke til. Sett halsbåndet eller selen forsiktig på uten bånd og belønn valpen. La halsbåndet/selen være på en liten stund, og ta det av igjen. Gjenta denne øvelsen flere ganger om dagen.

Belønn kontakt

Når det er tid for å gå en tur i bånd, så kan det være lurt å starte med et langt bånd og la hunden gå rundt å utforske, snuse, trekke, tisse og så videre. Når du merker at hunden har blitt litt rolig, kan du korte inn båndet og oppmuntre den til å gå i nærheten av deg. Ros med ord og belønn med godbiter når valpen kommer i nærheten av deg eller snur seg mot deg for kontakt. Stopp opp og gjem noen godbiter som valpen kan finne, gjør noen balanseøvelser på en tømmerstokk, og gå utenfor stien. På denne måten viser du at det er morsomt, interessant og givende å være nær deg.

Hunder må få lov til å være hunder

Øv noen minutter og slipp så ut båndet igjen. Husk at det er viktig for hunder å få lov til å snuse, stoppe opp for å tisse og bæsje, og undersøke interessante ting den kommer over. Selv når du har en hund som er ekspert på å gå pent i bånd, så sørg for å gi rom til eventyr og utforsking. Hunder er ikke laget for å gå rett frem på asfalt. De må få lov til å være hunder, selv om de er i bånd.

Valp eller alligator?

Valper har skarpe tenner og er ikke redde for å bruke dem på absolutt alt de kommer over, enten det er møbler, sko eller menneskehender.

Årsaken til bitingen

Først må du identifisere hvorfor valpen biter. Å forstå logikken bak en atferd gjør det lettere å identifisere riktige måter å løse problemet på.

- Valper undersøker verden ved å bite. Akkurat som menneskebarn, har valper en tendens til å utforske ved å smake.
- Tenner som klør. Når melketenner byttes ut med voksentenner, har valper en tendens til å ville bite og tygge på hva som helst.
- Det er gøy! Noen valper biter fordi de synes det er en morsom lek. Et menneske festet til hånden kan finne på å trekke hånden vekk og til og med lage høye lyder, akkurat som en pipeleke!
- Det smaker godt! Forhåpentligvis havner dette i kategorien med hunder som tygger på andre ting enn akkurat mennesker, for eksempel en lommebok av lær eller sko.
- Angstdempende atferd. Noen valper tygger på ting når de er alene.

Løsninger

Alle de gangene valpen tygger på ting som ikke er lov, er løsningen i hovedsak den samme: Bytte tingen med noe som er lov å tygge på. Hunder har et stort medfødt behov for å tygge, og dette behovet kan bare tilfredsstilles ved å tygge. Ha omtrent en milliard forskjellige ting valpen kan tygge på tilgjengelig, fra tyggebein og forskjellige typer leker. Pass på at tyggebeinet er trygt for valper, og husk at tyggebein bare bør tygges på under tilsyn. Et tips er å ha lekene en liten stund i fryseren, da de kjølige lekene kan lindre kløende tannkjøtt. Dersom valpen tygger på noe som ikke er lov, kan det være lurt å bytte med noe som er lov å tygge på. Det bør byttes med noe som har høyere verdi for valpen. Dette er nyttig for å unngå ressursforsvar. Ikke glemt at tiden hvor hunden biter på alt vil gå over!

Når valpen tygger på deg mens dere leker, så stopp leken og by på et leketøy.

Prøv på nytt etter en stund, og stopp hvis bitingen starter igjen. Og igjen. Og igjen. Dette må kanskje gjøres flere ganger. Dette kan være vanskelig for barn, og siden de har en tendens til å bevege seg fort (morsomt!) og rope (morsomt!), blir barna ofte oppfattet som store, levende pipeleker. Dersom barnet ikke kan læres til å stoppe leken når valpen viser tegn til å ville bite, kan det være bedre at de leker hver for seg i en periode.

Bekymret når den er alene

Hvis valpen din bare tygger på ting når den er alene hjemme, må den læres til å være alene. Hvis du kommer hjem til en ødelagt sofa, så ikke kjeft på hunden. For det første: Det kan være timer siden den ødela sofaen, og valpen vil ikke forstå sammenhengen mellom kjeften og det den har gjort. For det andre: Det er ikke valpens feil. Den er bare ikke klar for å være alene ennå.

Lær mer om hvordan du lærer valpen å være alene hjemme

LES MER

Velkommen til valpe- skolen!

Vi ønsker deg og din lodne, lille venn hjertelig velkommen til AniCuras digitale valpeskole.

Hver måned får du et nyhetsbrev med interessante fakta og viktige råd fra veterinærene våre.

For et trygt og givende liv med valpen din.

MELD DEG PÅ VALPESKOLEN

**T A V A R E P Å
H U N D E N D I N**

Regelmessig stell gir din firbente venn det sunne og lykkelige livet den fortjener.

Tid for mat!

Noen hunder er kresne, mens andre er matvrak. Uansett er det viktig at valpen din får servert kvalitetsfôr i riktig mengde hver dag.

Hva bør valpen min spise?

For å sikre best mulig vekst og utvikling av hjernen og immunsystemet, er det viktig å gi valpen mat laget for valper. Det finnes mange forskjellige typer hundemat tilgjengelig i dag, og hva du skal velge er en smakssak for både deg og hunden. Hunder er altetende, noe som betyr at de bør spise et variert kosthold bestående av både kjøtt og grønnsaker.

Mer enn drivstoff

I tillegg til å sørge for at valpen får de nødvendige næringsstoffene den trenger, er mat og godbiter gode verktøy for trening. De fleste hunder er veldig motiverte for å lære hvis det er en sjanse for å bli belønnet med noe som smaker godt. Mat kan få en hund til å overvinne frykt, og generelt brukes til å lære nye ting. Ofte vil den vanlige maten fungere som en motivator, men i noen situasjoner kan det være nødvendig med noe som smaker ekstra godt.

Forhindre overvekt

Mange hunder står i fare for å bli overvektige, med for mye mat og for lite mosjon som hovedårsakene. En annen viktig faktor for overfôring, er godbiter. Prøv å være konsekvent med når og hvorfor du gir godbiter. Og reduser mengden mat du gir ved måltidene i forhold til hvor mye ekstra godbiter hunden får i seg på treningsøktene.

TIPS!

FOR Å UNNGÅ PROBLEMER MED FORDØYELSEN, KAN DET VÆRE LURT Å GI VALPEN DEN SAMME MATEN DEN HAR FÅTT HOS OPPDRETTER I BEGYNNELSEN. HVIS DU ØNSKER Å BYTTE, MÅ DET GJØRES GRADVIS.

TIPS!

GI MÅLTIDET SOM GODBITER UNDER TRENINGSØKTEN, STEDET FOR I MATSKÅLEN.

Tren kropp og sinn

Både fysisk og mental stimulering er viktig for en valp, men det kan bli for mye av begge deler.

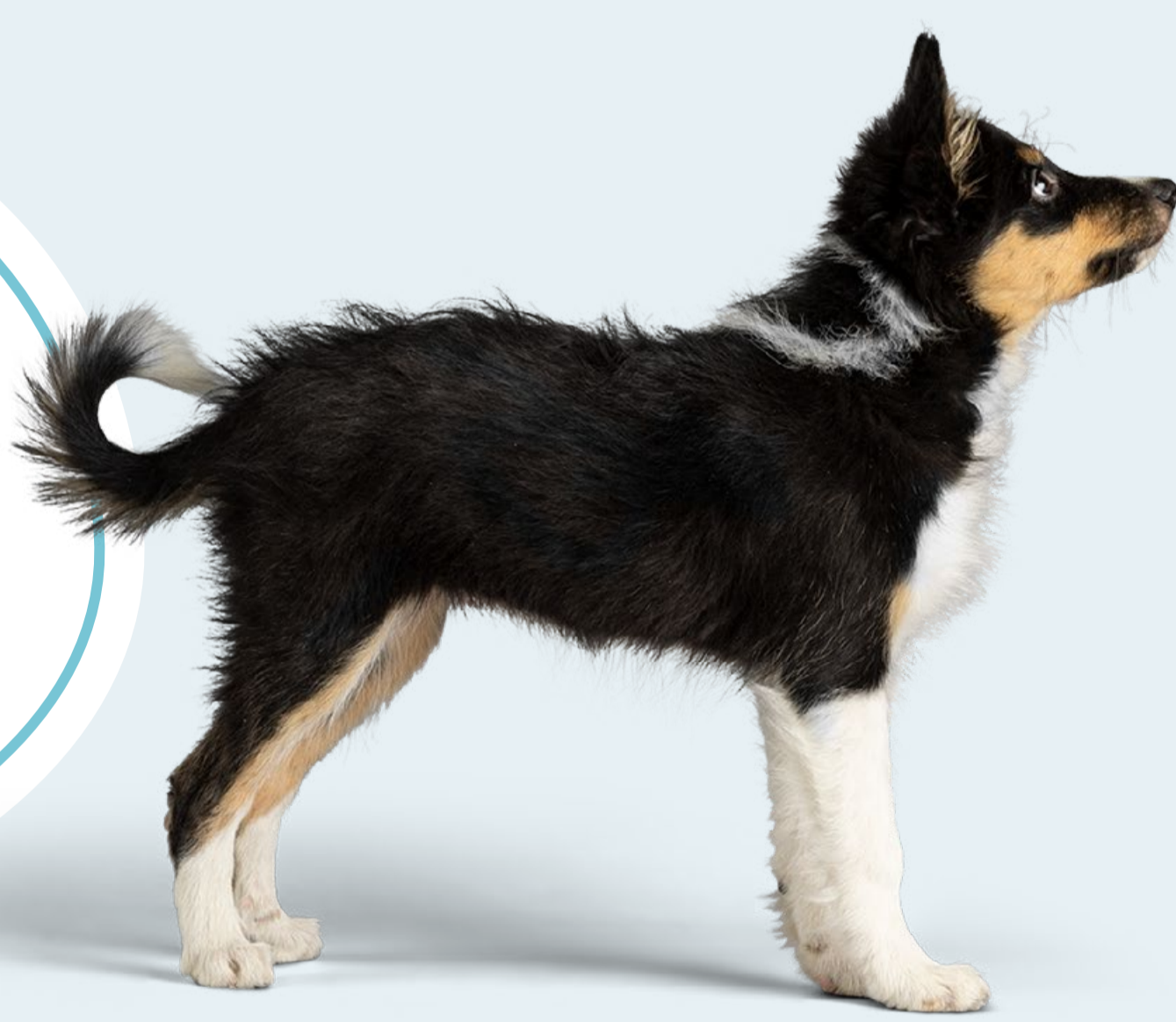
Hva som er passende mengde trening for valpen din avhenger av alder, størrelse og rase. En veldig ung valp, i alderen 8-12 uker, bør ha flere korte turer om dagen, men flere doturer enn vanlige turer. Du bør ikke ta med valpen på en løpetur eller en sykkelstur.

Utforske verden

En lengre tur for utforskning hver dag er vanligvis nok. La valpen løpe løs der det er trygt, eller i langline. Beveg dere bort fra stien og ut på ujevnt underlag, svøm i et vann, hopp opp på ting som falne trestammer og steiner, gå under greiner og hopp over grøfter. La valpen utforske og undersøke i sitt eget tempo.

HUSK!

VALPER TRENGER MYE SØVN, SØRG FOR Å TRENE PÅ Å VÆRE ROLIG OGSÅ.

Hjernetrim

Trening som innkalling, gå pent i bånd, sitte, bli, snuse, triks, roligtrening på et teppe og andre spennende leker, er perfekte ting å begynne å øve på så snart du får valpen.

Hold treningsøktene korte og gode. Etter hvert som valpen blir eldre, kan du øke treningsmengden.

Store raser bruker lengre tid på å utvikle seg fysisk, og bør ikke gjøre utfordrende fysisk arbeid før de er fullvoksne. Spør en veterinær om hundens rase og utvikling hvis du er usikker.

Tannhelse

Prøv å få inn en god rutine for tannpuss mens valpen din er ung. Ved å pusse hundens tenner regelmessig kan du holde dem friske og sunne, og du oppdager tidligere om det er noen endringer i hundens munn. I tillegg blir det mindre stress for hunden hos veterinæren dersom den er vant til å bli undersøkt i munnen.

Valper blir født uten tenner og får sitt første tannsett når de er 3-4 uker gamle. Rundt 4-6 måneders alder vil disse tennene falle ut for å gi plass til de permanente tennene. Dette kan variere, avhengig av rase.

Steg for steg

Start med å la hunden venne seg til at du undersøker munnen, tennene og tannkjøttet. Når den føler seg komfortabel i den situasjonen, kan du begynne å pusse tennene. Ideelt sett bør det gjøres daglig.

Velg en myk tannbørste i passende størrelse for din hund. Tannkrem er ikke nødvendig siden det er selve børstningen som er viktig, men hunden din kan synes tannkremen smaker godt og den kan derfor fungere som en motivasjon.

Start med noen få tenner om gangen, hjørnetennene for eksempel, og belønn med en gang. Hold treningsøktene korte og legg til noen tenner hver gang, til du kan pusse alle.

Det gjør en forskjell

Regelmessig tannpuss er den beste måten å forhindre oppbygging av plakk, som vil kunne omdannes til tannstein, som igjen kan føre til dårlig ånde, tannkjøttbetennelse og til og med tannløsning. Når det først er dannet tannstein på tennene, er den eneste løsningen å ta hunden til veterinæren for en tannrens.

Små hunder får oftere problemer med tennene enn større.

HUSK!

BRUK
HUNDETANNKREM,
ALDRI MENNESKE-
TANNKREM! DEN ER GIFTIG
FOR HUNDER.

Klo- klipp

Kloklipp er ikke favorittaktiviteten for de fleste hunder eller hundeeiere. Men prøv å gjøre det så hyggelig som mulig.

Start med å holde en pote og massere den forsiktig. Gi hunden din en godbit. Hvis hunden drar til seg labben, ikke hold den fast. Prøv igjen når hunden er rolig og avslappet.

For å venne hunden din til lyden av klosaksen, kan du klippe ukokt spaghetti. Senere kan du klippe spaghetti mens du holder hundens pote. Slipp og belønn. Når hunden din er mer komfortabel, kan du ta en pote i hånden og massere. Klipp spissen av kloen. Hvis hunden din ikke hadde noe imot klippingen, gå videre til neste klo og gi en ny godbit. Hvis ikke hunden vil, så ta det igjen senere.

Vær forsiktig

Pulpa er den rosa delen inne i kloen. Det er her nervene og blodårene er, og området er derfor svært følsomt. Kun spissen av kloen skal klippes. Hvis du klipper litt av pulpa, er det som regel ikke farlig. Oppfør deg som om ingenting har skjedd. I tilfelle det skulle begynne å blø, kan du stoppe det med «blodstopp» som fås kjøpt hos veterinæren.

ANIPLAN

Med AniPlan får du hjelp med kloklippingen – inkludert i abonnementet.

[Les mer om helseprogrammet AniPlan her.](#)

Stell av pels

Noen raser krever mer pelsstell enn andre. Uansett kan det være greit å gjøre det til en rutine å gå over hundens pels regelmessig, med eller uten børste. Det gjør at du kan oppdage tidlige tegn på hudforandringer eller kuler, og se etter sår eller flått. Generelt anbefales det å ikke bade hunder for ofte, men hyppigheten avhenger av livsstil og pels. Huden til hunden lager et oljeaktig stoff som kalles talg, som beskytter hunden mot kalde temperaturer og regn. Talglaget, og dermed også beskyttelsen, forsvinner hvis hunden blir vasket med såpe. Når du trenger å bade hunden din, bruk en mild hundesjampo.

Hvis du bader valpen må den tørkes ordentlig etterpå, og sørg for at den ikke blir kald. Valper kan ikke regulere kroppstemperaturen like godt som voksne hunder.

Forebygging av parasitter

Flått og innvollsorm er kanskje ikke den mest hyggelige delen av å være hundeeier. Men det finnes tabletter, påflekingsvæske, halsbånd og spray som gir beskyttelse mot en rekke parasitter. Spør veterinæren om det beste alternativet for hunden din.

Innvollsorm

Den vanligste innvollsormen hos hunder i Norge er spolorm. Spolorm overføres vanligvis fra hund til hund via miljøet, og stort sett ser vi smitte hos valper og unge hunder.

En valp infisert med spolorm kan ha symptomer som oppkast, diaré, vekttap, magesmerter og i noen tilfeller hoste eller til og med anemi (blodmangel).

Spolorm kan noen ganger oppdages i oppkast. Spolorm kan i verste fall utgjøre en infeksjonsrisiko for mennesker, og man bør alltid behandle en hund med påvist spolorm.

HUSK!
EGG FRA SPOLORMER KAN OVERLEVE LENGE I MILJØET. GRUNDIG RENGJØRING ER NØDVENDIG.

Bendelorminfeksjon er lite utbredt i hundepopulasjonen i Norge, og forekomsten er avhengig av smittepresset og tilstedeværelse av infiserte mellomverter. Bendelorm kan blant annet oppdages ved at man finner små, hvite deler (såkalte ledd) av bendelormen som kan bevege seg i pelsen ved rumpa på hunden eller i avføringen.

Valper er mottakelige for innvollsorm som overføres fra moren, og trenger ormekur i løpet av sin første periode i livet. En voksen hund trenger normalt ikke rutinemessig ormekur, men hundens livsstil og mulige symptomer, avgjør om det er behov. Hvis du merker at hunden din har mage- eller luftveisproblemer, bør du kontakte veterinær.

Flått

Flåtten er en blodsugende midd som kan bære på ulike bakterier og virus som kan føre til sykdommer. Flåtten har fått i seg de smittefarlige stoffene ved å suge blod fra infiserte pattedyr, som mus. Flått kan spre sykdommer til både dyr og mennesker. Risikoen for at en hund blir syk som følge av et flåttbitt er liten, men hvis det skulle skje, kan sykdommen være plagsom og noen ganger alvorlig. Sjekk hundens hud og pels hver dag for flått. Flåtten trives vanligvis i hoderegionen, bak ørene og på skjulte steder som armhuler, lyske og under halen. Hvis du finner en flått på hunden din, fjern den så raskt som mulig. Bruk en pinsett eller en flåttfjerner. Smitterisikoen øker jo lenger flåtten får sitte. For å redusere risikoen for flått, bruk regelmessig flåttmiddel fra veterinær.

Flått

Flåtten er en blodsugende midd som kan bære på ulike bakterier og virus som kan føre til sykdommer. Flåtten har fått i seg de smittefarlige stoffene ved å suge blod fra infiserte pattedyr, som mus. Flått kan spre sykdommer til både dyr og mennesker. Risikoen for at en hund blir syk som følge av et flåttbitt er liten, men hvis det skulle skje, kan sykdommen være plagsom og noen ganger alvorlig. Sjekk hundens hud og pels hver dag for flått. Flåtten trives vanligvis i hoderegionen, bak ørene og på skjulte steder som armhuler, lyske og under halen. Hvis du finner en flått på hunden din, fjern den så raskt som mulig. Bruk en pinsett eller en flåttfjerner. Smitterisikoen øker jo lenger flåtten får sitte.

HUSK!
BRUK ALLTID PRODUKTER BEREGNET PÅ HUNDER, IKKE MENNESKER ELLER ANDRE DYR.

S J E K K
H E L S E N
H J E M M E

Her finner du noen enkle ting du kan sjekke selv, så du kan sørge for at hunden din har det bra.

Bli kjent med normalverdiene

Bli kjent med hundens normalverdier når den er frisk, slik at du lettere kan oppdage eventuelle avvik. Følg med endringer i spising, dobesøk og adferd. Dette kan være litt vanskelig å avgjøre når det kommer til valper.

Valper forandrer seg og utvikler seg hele tiden; rutinene deres med å sove, spise og gå på do kan variere i ulike stadier av valpens liv. Dette gjør det vanskelig å oppdage om noe er galt. Er han leken og glad, spiser maten og ser ut til å trives? Bra! Hvis noe plutselig er annerledes: Kontakt veterinær. Det er bedre å ta kontakt en gang for mye enn en gang for lite.

Så snart valpen har blitt voksen, er det lettere å vite hva som er normalt for akkurat din hund.

Følg med på:

- Normal kroppstemperatur: 37,5-39,0 °C. Varierer gjennom dagen, og med alder og stressnivå. Mål temperaturen i endetarmen.
- Pust: Normalt 15-25 pust per minutt i hvile. Varierer avhengig av rase, alder og aktivitetsnivå. Både inn- og utpust skal være uanstrengt.
- Hjerteslag: 60-120 slag per minutt. Varierer avhengig av rase, alder og hvor god form hunden er i. Legg hånden din på brystet til hunden din når den ligger og hviler. Tell hjerteslagene i 15 sekunder og gang tallet med fire – da får du antall slag pr. minutt. Hjerteslagene er ikke regelmessige hos hunder, men øker ved innpust og avtar ved utpust.
- Slimhinner: Skal være rosa i fargen og føles fuktige. Sier blant annet noe om oksygenering. Hvis utseendet er annerledes, prøv å anslå om fargen er blå, hvit, grå, gul eller knallrød – dette er viktig informasjon når du kontakt veterinær.

Følg med på:

- Øynene skal være klare, uten sekret. Hvis hunden plutselig myser og har problemer med å åpne et øye bør du kontakte veterinær.
- Snuten kan være kald og fuktig, men trenger ikke å være det. Dette varierer mellom hunder og gjennom dagen. Snuten skal dog ikke være rennende. Hvis hunden din sliter med å puste må du kontakte veterinær.
- Hoste hos hunder kan ha flere årsaker. Hvis hunden din har feber, eller ikke vil spise eller drikke, eller hvis hosten ikke forsvinner i løpet av noen dager, kontakt veterinær. Unngå å møte andre hunder før hunden din slutter å hoste.
- Munnhulen: Undersøk denne hver dag. Se på tannkjøtt og tunge, og sjekk at tennene er rene og hele.
- Ører: Noen hunder trenger å rense ørene og andre ikke. Hunder med tunge ører og mye pels har oftere voks eller skitt som må renses ut. Bli kjent med lukten av hundens ører når den er frisk. Kontakt en veterinær hvis hunden din rister mye på hodet, klør seg i ørene eller viser tegn på smerte når du tar på halsbåndet eller du koser den ved ørene.
- Poter: Løft opp og undersøk tredeputene og klørne. Klørne bør alltid holdes korte siden lange klør kan påvirke bevegelsene til hunden, og på sikt gi feilbelastninger. Lange klør er også mer utsatt for skade. Pass på at tredeputene ikke er for tørre eller har sprekker.
- Mage: Undersøk magen når hunden din står. Legg en hånd på hver side bak ribbeina og trykk forsiktig på magen og jobb deg bakover. Det skal føles mykt og ikke være ubehagelig for hunden.
- Avføringen bør vurderes daglig. Den skal være fast og regelmessig. Hvis hunden din har diaré, spesielt hvis det er en valp eller en eldre hund, kontakt veterinær.
- Bevegelser: Følg med på bevegelsene til hunden din, og noter deg eventuelle uregelmessigheter. Hunden din trenger ikke nødvendigvis å være halt for at det skal være en skade eller smerte. Hvis hundens bevegelser og gangmønster begynner å se annerledes ut, bør dette undersøkes nærmere.

KOSESTUND!

Ved å klappe og stryke hunden din, kan du legge merke til klumper, flått, mindre sår og kutt.

F Ø R S T E -
H J E L P   K A N
R E D D E   L I V

Hvis du kan gi førstehjelp til hunden din, kan du både redde liv og forebygge skader.

Hjelp vennen din

Alle kan yte førstehjelp, men du bør få hunden til veterinærklinikken så fort som mulig for å få profesjonell hjelp.

Når du transporterer hunden til veterinæren:

- Sørg for at hunden holdes varm, dyr i sjokk får raskt lav kroppstemperatur.
- Ring veterinæren og forbered dem på at du er på vei!
- Legg alle viktige telefonnumre inn på telefonen, slik at du raskt kan få hjelp dersom det haster.

Sår, bitt og blødninger

Sår som ikke blør bør renses med saltvann. Ved kraftig blødning, bør du legge på en trykkbandasje. Blør det gjennom bandasjen legger du en ny over. Bittskader kan se små ut, men kan vise seg å være mer alvorlig enn først antatt.

Forgiftning

Prøv å finne ut hva hunden har fått i seg, når det skjedde, i hvilken mengde, og eventuelt styrken på stoffet. Ta kontakt med veterinær for å få råd og veiledning. Ikke forsøk å få hunden til å kaste opp på egenhånd.

Huggorbitt

Hold dyret rolig og oppsøk veterinær umiddelbart.

Ikke forsøk å suge ut giften, kjøle ned bittstedet eller stoppe blodsirkulasjonen rundt bittstedet.

Farene med en varm bil

Hvis hunden blir sittende i bilen i solen, blir temperaturen raskt så høy at det er fare for liv.

Tid	Ute	Skygge/Sol	I bilen
08.30	22°C	Sol	23°C
09.30	22°C	Sol	38°C
10.30	25°C	Sol	47°C
11.30	26°C	Sol	50°C
12.30	27°C	Sol	52°C
13.30	27°C	Sol	52°C

Heteslag

Symptomer:

- Sjangling
- Forvirring
- Økt kroppstemperatur
- Pesing og sikling
- Tap av bevissthet

Gjør dette:

- Tilby vann
- Kjøl ned kroppen med kjølig vann (ikke iskaldt)
- Hold hunden i ro
- Kontakt alltid en veterinær. Indre organer kan være skadet.

Kvelning - kortpustethet

Hvis noe sitter fast i halsen, kan det ofte fås løs ved å trykke tungen ned og trekke gjenstanden ut for hånd. Pass på fingrene og vær forsiktig så du ikke skyver gjenstanden lenger ned!

Magedreining

Magesekken roterer rundt sin egen akse og fylles med gass. Dette skjer mest hos store hunderaser. Tilstanden er livstruende. Oppsøk nærmeste veterinær umiddelbart.

Symptomer

- Hunden prøver å kaste opp uten hell
- Hunden er urolig
- Akutt oppblåst mage og sterke smerter

*La oss samarbeide
for det gode liv.*

AniPlan® valp

Gi valpen en god start på livet, bli med i AniCuras helseprogram. Med AniPlan får du en rekke tjenester gjennom året, som gjør forebyggende behandling enkelt og rimelig. Årlige helse- og tannsjekker, vaksinasjoner og personlig rådgivning for valpens behov er inkludert.

Meld deg inn!

Les mer om helseprogrammet
AniPlan her.

DET FØRSTE VETERINÆR- BESØKET

Det er viktig å planlegge det første veterinærbesøket kort tid etter at du har hentet valpen hjem. Rådfør deg med veterinæren regelmessig om helsesjekker, vekt og hold, ormekurer, vaksiner og andre spørsmål. Vi er her for å hjelpe!

Finn din nærmeste AniCura-klinikk

[FINN KLINIKK](#)

Før timen

- Ha oversikt over valpens kosthold og vekt.
- Følg med på eventuelle endringer i atferd.
- Gjør valpen komfortabel i bil ved å la den sitte i bilen når den står stille, og ta den med på korte og rolige turer i begynnelsen. Gjør hunden kjent med buret eller sikkerhetsselet den skal bruke i bilen.
- Venn valpen til å bli håndtert ved å trene den til å løftes, trykkes forsiktig på potene og ta på leppene og tennene.

Hvorfor vaksinere?

Vaksiner vil bidra til å beskytte hunden din mot smittsomme sykdommer forårsaket av virus. Akkurat som for oss mennesker er vaksiner ikke bare positivt for den enkelte hund – de er også med på å forebygge sykdommer i hele samfunnet.

Noen av vaksinene vil forhindre at hunden din blir syk, og noen av vaksinene vil beskytte hunden din mot alvorlig sykdom hvis den blir syk. Når den er vaksinert, kan hunden din være på steder der andre hunder er, og leke med andre hunder.

Vaksiner det første året

Vaksinering er en enkel prosedyre som gjøres enten ved en injeksjon i nakken, munnen eller via nesen, altså intranasal vaksinering. Valper bør vaksineres ved åtte uker og deretter igjen ved 12 og så 16 ukers alder. Den første vaksinen tas vanligvis når valpen fortsatt er hos oppdretteren, sørg for at du får en attest på vaksinasjonen når du henter valpen. Sørg også for å bestille time så snart som mulig etter at du har hentet valpen for 12- og 16-ukers vaksinen. Etter det bør valpen vaksineres igjen ved seks måneders alder. Intervallet i løpet av hundens liv for såkalte booster-doser kan variere avhengig av hvilket merke som brukes. Spør veterinæren om å hjelpe deg med å følge anbefalingene. Vaksinasjon mot kennelhoste bør gjøres hvert år hvis hunden din er steder der det er andre hunder.

REGLER VED REISE

Hvis dere reiser til et annet land, sørg for å få vaksinene som er nødvendige for dette området. Spør veterinæren din om hvilke prosedyrer som gjelder, da lover og anbefalinger kan variere.

Har du flere spørsmål? Spør våre veterinærer!

Finn din nærmeste AniCura-klinikk.

SE STED

Rabatt på AniPlan valp

Første måned uten kostnad! AniPlan valp er vår forebyggende og gode helseplan, til fast, lav månedspris.

Benytt rabattkoden 'Valpeglede'.